

รูปแบบความผูกพันและพฤติกรรมการจัดการความขัดแย้ง ในความสัมพันธ์แบบโรแมนติกของนักศึกษา ADULT ATTACHMENT STYLES AND CONFLICT MANAGEMENT BEHAVIORS IN ROMANTIC RELATIONSHIPS AMONG COLLEGE STUDENTS

นันทิดา โอฐกรรม, สาวิตรี สุวรรณโณ*, สมทพ แก้วเชื้อ**
Nantida Otakum, Sawitree Suvanno*, Somtop Keawchuer**

อาจารย์ประจำวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
e-Mail: nantida.ot@ssru.ac.th (Corresponding Author)
Lecturer, Communication Arts, Suan Sunandha Rajabhat University,
e-Mail: nantida.ot@ssru.ac.th (Corresponding Author)

(Received: 2021, July 14; Revised: 2021, September 20; Accepted: 2021, September 25)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความผูกพันของนักศึกษา และรูปแบบการจัดการความขัดแย้งในความสัมพันธ์แบบโรแมนติกของนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 415 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบผสมผสาน คือการสุ่มแบบแบ่งชั้นและการสุ่มแบบบังเอิญ และใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (one-way MANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล ทะนงตน และหวาดกลัว และนักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอมมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตนและหวาดกลัว และยังพบว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล จัดการความขัดแย้งแบบยอมทำตามมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน

คำสำคัญ: รูปแบบความผูกพัน, การจัดการความขัดแย้ง, นักศึกษา

* อาจารย์ประจำวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, e-Mail: sawitree.ch@ssru.ac.th
Lecturer, Communication Arts, Suan Sunandha Rajabhat University, e-Mail: sawitree.ch@ssru.ac.th

** อาจารย์ประจำวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, e-Mail: somtop.ke@ssru.ac.th
Lecturer, Communication Arts, Suan Sunandha Rajabhat University, e-Mail: somtop.ke@ssru.ac.th

ABSTRACT

This research examined how attachment styles affected individuals' conflict management behaviors among college students. The research employed a questionnaire as the quantitative method. The respondents were students who are studying at Suan Sunandha Rajabhat University. Multistage sampling technique was used. Totally, 415 usable questionnaires were returned. The one-way MANOVA was employed to examine the hypotheses. Findings revealed that individuals with a secure attachment style demonstrated more integrating conflict style than individuals with preoccupied, dismissive, and fearful attachment styles. Individuals with a secure attachment style demonstrated more compromising conflict style than those with dismissive and fearful attachment styles. Findings also found that individuals with a preoccupied attachment style demonstrated more obliging conflict management style than those with dismissive attachment style.

Keywords: adult attachment styles, conflict management behaviors, college students.

บทนำ

ในสังคมทุกวันนี้ทุกคนต้องเผชิญกับความขัดแย้ง ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบใดก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงความขัดแย้งได้ (Creasey & Hesson-McInnis, 2001) ความสัมพันธ์แบบโรแมนติกก็เช่นกัน ซึ่งในปัจจุบันการจัดการความขัดแย้งในความสัมพันธ์แบบโรแมนติกเป็นหัวข้อที่ได้รับความนิยมในการศึกษาของนักวิชาการเป็นอย่างมาก (Caughlin & Vangelisti, 2006) หนึ่งในปัญหาสำคัญที่พบได้บ่อยในสถาบันการศึกษาปัจจุบันคือปัญหาความขัดแย้งของคู่รักนักศึกษา เมื่อเผชิญปัญหาหรือความขัดแย้ง ความสัมพันธ์ของคู่รักอาจเกิดปัญหาได้ ซึ่งปัญหาความสัมพันธ์ในคู่รักอาจทำให้เกิดความเครียด ทำให้บุคคลไม่รักตัวเองหรือไม่เห็นคุณค่าในตนเอง และอาจส่งผลให้เกิดปัญหาด้านการเรียนได้ (Larson, Clore & Wood, 1999) นักศึกษาซึ่งอยู่ในวัยรุ่นเป็นวัยที่มีอารมณ์รุนแรง ตั้งแต่รุนแรงเพียงเล็กน้อย เช่น หงุดหงิด ต่ำหนิคนอื่น คิดเร็วทำเร็ว จนถึงอารมณ์รุนแรงมาก เช่น ก้าวร้าว ตีต่อดึง ทะเลาะกัน หรือมีการทำร้ายร่างกายกัน เป็นต้น ดังนั้นปัญหาความขัดแย้งของคู่รักนักศึกษาจึงเป็น

ประเด็นหนึ่งที่สำคัญในสถาบันการศึกษาและควรได้รับการใส่ใจจากทางสถาบันการศึกษา แนวคิดรูปแบบความผูกพันเป็นแนวคิดหนึ่งที่สามารถนำมาอธิบายความสัมพันธ์ของคู่รักได้ บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันต่างกันจะมีการจัดการกับความขัดแย้งในความสัมพันธ์ที่ต่างกัน (Pistole, 1989) โดยรูปแบบความผูกพันในวัยผู้ใหญ่พัฒนามาจาก 2 มิติ คือ มิติความวิตกกังวล มิตินี้จะสะท้อนว่าบุคคลมีความรู้สึกทางบวกหรือทางลบต่อตนเอง (model of self) และมิติหลีกเลี่ยง มิตินี้จะสะท้อนความรู้สึกทางบวกหรือทางลบที่มีต่อผู้อื่น (model of others) มองว่าผู้อื่นน่าไว้วางใจหรือไม่น่าไว้วางใจ อยู่เคียงข้าง ห่างเหิน เอาใจใส่ หรือละทิ้ง จาก 2 มิตินี้ สามารถสร้างรูปแบบความผูกพันได้ 4 รูปแบบ คือ 1) รูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง (secure) เป็นรูปแบบที่มองตนเองและมองผู้อื่นในทางบวก บุคคลจะรู้สึกสบายใจเมื่อมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด เห็นคุณค่าในตนเองและให้ความสำคัญกับการเป็นตัวของตัวเอง 2) รูปแบบความผูกพันแบบกังวล (preoccupied) เป็นรูปแบบที่มองตนเองทางลบและมองผู้อื่นทางบวก บุคคลจะมีความรู้สึกกลัว ๆ ว่าตนเองไม่มีคุณค่า และหากผู้อื่นไม่เข้าใจหรือไม่รับความรู้สึกดี ๆ ที่มอบให้ บุคคลจะมีความเศร้าและหดหู่อย่างมาก 3) รูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน (dismissing) เป็นรูปแบบที่มองตนเองทางบวกและมองผู้อื่นทางลบ บุคคลจะปฏิเสธและหลีกเลี่ยงที่จะใกล้ชิดกับผู้อื่น เพราะคาดหวังเกี่ยวกับผู้อื่นในทางลบจนคิดว่าความสัมพันธ์ใกล้ชิดเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น และ 4) รูปแบบความผูกพันแบบหวาดกลัว (fearful) เป็นรูปแบบที่มองตนเองและผู้อื่นทางลบ บุคคลหวาดกลัวที่จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิด เพราะกลัวว่าจะได้รับความเจ็บปวดจากความสัมพันธ์หรือการถูกเพิกเฉยไม่ใส่ใจจากผู้อื่น เนื่องจากมองผู้อื่นในแง่ลบ (Bartholomew & Horowitz, 1991) จากรูปแบบความผูกพันดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาถึงรูปแบบความผูกพันของนักศึกษาและผลกระทบต่อการจัดการความขัดแย้งในความสัมพันธ์แบบโรแมนติก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการกับปัญหาชีวิตของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบความผูกพันของนักศึกษาและรูปแบบการจัดการความขัดแย้งในความสัมพันธ์แบบโรแมนติกของนักศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จะจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการ และแบบประนีประนอมมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคง (แบบทะนงตน, แบบกังวล, และแบบหวาดกลัว)

2. นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล จะจัดการความขัดแย้งแบบยอมทำตามมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง แบบทะนงตน หรือแบบหวาดกลัว

3. นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตนและแบบหวาดกลัว จะจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยงมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงหรือแบบกังวล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ นักศึกษาที่ชอบพอเพศตรงข้าม (heterosexual) ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 19,598 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ออนไลน์, 2562) และกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าเท่ากับ .05 ใช้โปรแกรม G* Power ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (one-way MANOVA) ในการทดสอบสมมติฐาน (Faul et al., 2009) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยคือ 68 ราย ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 420 ราย เพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) แบบปลายปิด (close-ended questions) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale questions) มี 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบความผูกพัน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) อยู่ที่ .86 (มิติกังวล) และ .83 (มิติหลีกเลี่ยง) (ณัฐสุดา เต้พันธ์, 2544) ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) อยู่ที่ .76 (การจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการ) .72 (การจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง) .63 (การจัดการความขัดแย้งแบบเผด็จการ) .78 (การจัดการความขัดแย้งแบบยอมทำตาม) และ .69 (การจัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอม) (Boonsathorn, 2007)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณแบบทางเดียว (one-way MANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐาน และเปรียบเทียบพหุคูณ (post-hoc test) เมื่อพบว่า F จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของลักษณะทางประชากรศาสตร์

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	185	45.00
- หญิง	230	55.00
คณะ		
- ครุศาสตร์	47	11.00
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	50	12.00
- เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	38	9.00
- ศิลปกรรมศาสตร์	27	6.00
- มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	133	32.00
- วิทยาการจัดการ	125	30.00
รวม	415	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.00 และ 45.00 ตามลำดับ ศึกษาอยู่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.00 และคณะศิลปกรรมศาสตร์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.00

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละรูปแบบความผูกพันของนักศึกษา

รูปแบบความผูกพัน	จำนวน	ร้อยละ
แบบมั่นคง	295	71.00
แบบกังวล	47	11.00
แบบทะนงตน	58	14.00
แบบหวาดกลัว	15	4.00
รวม	415	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.00 รูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน ร้อยละ 14.00 รูปแบบความผูกพันแบบกังวล ร้อยละ 11.00 และรูปแบบความผูกพันแบบหวาดกลัวน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละรูปแบบการจัดการความขัดแย้งของนักศึกษา

รูปแบบการจัดการความขัดแย้ง	จำนวน	ร้อยละ
แบบบูรณาการ	179	43.00
แบบเผชิญการ	18	4.00
แบบยอม	27	7.00
แบบหลีกเลี่ยง	52	13.00
แบบประนีประนอม	139	33.00
รวม	415	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.00 และแบบเผชิญการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.00

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบรูปแบบความผูกพันและรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง (one-way MANOVA)

	Value	F	Hypothesis Df	Error df	p	Partial Eta Squared
Wilks' lambda	.769	7.375***	15	1134.961	.000	.078

*** $p < .001$

จากตารางที่ 4 พบว่ารูปแบบความผูกพันและรูปแบบการจัดการความขัดแย้งของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Wilks' $\Lambda = .769$, $F = 7.375^{***}$, $p < .001$)

เมื่อพบว่ารูปแบบความผูกพันและการจัดการความขัดแย้งของนักศึกษาต่างกัน ผู้วิจัยจึงทดสอบต่อไปว่าตัวแปรตามของรูปแบบความผูกพันแตกต่างกันที่ตัวแปรใดบ้างด้วยการทดสอบความแปรปรวนแยกตัวแปรตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ทดสอบความแปรปรวนหลายตัวของรูปแบบความผูกพันต่อตัวแปรตาม

แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	SS	df	MS	F	p	Obs.power
รูปแบบความผูกพัน	บูรณาการ	21.886	3	7.204	19.686***	.000	1.000
	หลีกเลี่ยง	5.691	3	1.922	4.415**	.004	.885
	เผด็จการ	9.536	3	3.185	8.140***	.000	.991
	ยอมทำตาม	7.127	3	2.412	6.324***	.000	.969
	ประนีประนอม	24.091	3	8.210	19.157***	.000	1.000
Error	บูรณาการ	148.049	411	.369			
	หลีกเลี่ยง	171.742	411	.421			
	เผด็จการ	162.963	411	.398			
	ยอมทำตาม	148.657	411	.371			
	ประนีประนอม	175.142	411	.431			
Total	บูรณาการ	6,340.716	415				
	หลีกเลี่ยง	4,718.311	415				
	เผด็จการ	2,560.000	415				
	ยอมทำตาม	4,514.711	415				
	ประนีประนอม	6,008.500	415				

*** $p < .001$, ** $p < .01$

จากตารางที่ 5 พบว่ารูปแบบความผูกพันทั้ง 4 ประเภท ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบรายคู่จำแนกตามรูปแบบความผูกพันและรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง

ตัวแปรตาม	รูปแบบความผูกพัน	p	95% Confidence Interval	
			Lower	Upper
บูรณาการ	มั่นคง-กังวล	.024	.044	.552
	มั่นคง-ทะนงตน	.000	.286	1.104
	มั่นคง-หวาดกลัว	.015	.116	.890
	กังวล-ทะนงตน	.315	-.214	.754
	กังวล-หวาดกลัว	.620	-.331	.613
	ทะนงตน-หวาดกลัว	.890	-.620	.556

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	รูปแบบความผูกพัน	p	95% Confidence Interval	
			Lower	Upper
หลักเลียง	มั่นคง-กังวล	.905	-.285	.327
	มั่นคง-ทะนงตน	.078	-.064	.615
	มั่นคง-หวาดกลัว	.158	-.092	.712
	กังวล-ทะนงตน	.229	-.114	.805
	กังวล-หวาดกลัว	.369	-.273	.607
	ทะนงตน-หวาดกลัว	.893	-.651	.396
เผด็จการ	มั่นคง-กังวล	.590	-.304	.150
	มั่นคง-ทะนงตน	.941	-.294	.361
	มั่นคง-หวาดกลัว	.060	-.128	.480
	กังวล-ทะนงตน	.973	-.332	.463
	กังวล-หวาดกลัว	.105	-.368	.181
	ทะนงตน-หวาดกลัว	.079	-.144	.416
ยอม	มั่นคง-กังวล	.692	-.244	.200
	มั่นคง-ทะนงตน	.077	-.026	.524
	มั่นคง-หวาดกลัว	.187	-.242	.680
	กังวล-ทะนงตน	.035	.027	.792
	กังวล-หวาดกลัว	.201	-.223	.765
	ทะนงตน-หวาดกลัว	.955	-.513	.398
ประนีประนอม	มั่นคง-กังวล	.078	-.044	.690
	มั่นคง-ทะนงตน	.004	.208	1.010
	มั่นคง-หวาดกลัว	.004	.318	1.211
	กังวล-ทะนงตน	.235	-.074	.509
	กังวล-หวาดกลัว	.088	-.105	1.005
	ทะนงตน-หวาดกลัว	.763	-.291	.718

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล ทะนงตน และหวาดกลัว ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล จัดการความขัดแย้งแบบยอมมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน ในขณะที่ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอมมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน และหวาดกลัว นอกจากนี้ยังไม่พบความแตกต่างรายคู่ระหว่างรูปแบบความผูกพันและการจัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยงและเผชิญการ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 กล่าวคือ ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล ทะนงตน และหวาดกลัว และผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบประนีประนอมมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตนและหวาดกลัว และผลวิจัยยังพบว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวลจัดการความขัดแย้งแบบยอมทำตามมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ในขณะที่ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง จัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการและแบบประนีประนอมมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคง (กังวล ทะนงตน และหวาดกลัว) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bippus and Rollin (2003) ที่ศึกษาการรักษาความสัมพันธ์และรูปแบบการจัดการความขัดแย้งในความสัมพันธ์แบบเพื่อนสนิท พบว่าบุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงจัดการความขัดแย้งแบบบูรณาการและประนีประนอมมากกว่าผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบไม่มั่นคง และสอดคล้องกับวรัญญา วชิโรดม (2549) ที่ศึกษารูปแบบความผูกพันและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง ใช้รูปแบบการแก้ไขความขัดแย้งแบบบูรณาการสูงกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตนและหวาดกลัว และนักศึกษากลุ่มนี้ยังใช้รูปแบบการแก้ไขความขัดแย้งแบบประนีประนอมสูงกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน

สำหรับสมมติฐานที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวลจัดการความขัดแย้งแบบยอมทำตามมากกว่านักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคง ทะนงตน หรือหวาดกลัว ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pistole (1989)

ที่พบว่า บุคคลที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล มักจะยอมทำตามและเอาใจผู้อื่นมากกว่า ผู้ที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหลีกเลี่ยง และงานวิจัยของ สมบุญ จารุเกษมทวี (2544) พบว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบกังวลเมื่อเผชิญกับปัญหา จะมีความวิตกกังวลสูงกว่า นักศึกษาที่มีรูปแบบความผูกพันแบบมั่นคงและทะนงตน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วรรณญา วชิโรดม (2549) ที่ศึกษารูปแบบความผูกพันและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของ นักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่านักศึกษามีรูปแบบความผูกพันแบบกังวล ใช้รูปแบบการแก้ไข ความขัดแย้งแบบยอมทำตามสูงกว่านักศึกษามีรูปแบบความผูกพันแบบทะนงตน

ในส่วนของสมมติฐานที่ 3 ไม่พบความแตกต่างของรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง แบบหลีกเลี่ยง สมมติฐานที่ 3 จึงไม่ได้รับการสนับสนุน ถึงแม้ว่างานวิจัยที่เคยศึกษาก่อนหน้า จะพบว่าคนที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหวาดกลัวจะหลีกเลี่ยงหรือไม่เผชิญหน้าเมื่อ ประสบปัญหา (Feeney, 1999) และมีงานวิจัยบางงานไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 กล่าวคือ Ben-Ari and Hirshberg (2009) ไม่พบว่าคนที่มีรูปแบบความผูกพันแบบหลีกเลี่ยง (แบบทะนงตนและแบบหวาดกลัว) จัดการความขัดแย้งแบบหลีกเลี่ยง แต่กลับพบว่าผู้ที่มี รูปแบบความผูกพันแบบหลีกเลี่ยงเลือกที่จะแก้ไขปัญหาแบบเผชิญการมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีรูปแบบความผูกพันต่างกันจะจัดการความขัดแย้ง ในความสัมพันธ์แบบโรแมนติกต่างกันด้วย ดังนั้นสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องสามารถนำไปบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์ในองค์กรในด้านการดูแลให้ คำปรึกษาแก่บุคลากรในองค์กรหรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษาโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้ความรู้การจัดการความขัดแย้ง หรืออาจสอดแทรกความรู้นี้ในการเรียนการสอน เพื่อ ให้เกิดการตระหนักรู้ สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวและวิธีแก้ปัญหา เมื่อมีความรักในวัยเรียน ซึ่งจะช่วยให้พวกเขามีทักษะบูรณาการเพื่อจัดการความขัดแย้ง ให้ตนเอง และบุคคลรอบข้างเกิดความสุขในการอยู่ร่วมกัน ยกย่องคุณภาพชีวิตตนเองให้ดีขึ้นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีวิจัยแบบอื่นมาใช้ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (depth interview) หรือ การจัดสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อขยายผลการวิจัยและนำข้อมูลมาใช้ประกอบการ อภิปรายผลการวิจัยเชิงลึก

2. อาจารย์หรือนักศึกษาแต่ละกลุ่มแบ่งตามประเภทของสถานศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยรัฐบาล มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเปิด เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษา และเพื่อให้ได้ข้อมูลหลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

- ณัฐสุดา เต้พันธ์. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความผูกพันและเจตคติในการแสวงหาความช่วยเหลือจากนักวิชาชีพของนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (2562). *ระบบทะเบียนและประมวลผล: สถิติจำนวนนักศึกษาลงทะเบียน* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://reg.ssru.ac.th/isqy12> [2563, 15 มิถุนายน].
- วรัญญา วชิโรดม. (2549). *รูปแบบความผูกพันและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของนักศึกษาอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบุญ จารุเกษมทวี. (2544). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบความผูกพัน ความวิตกกังวล และกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bartholomew, Kim, & Horowitz, Leonard M. (1991). Attachment styles among young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61(2), pp. 226-244.
- Ben-Ari, Rachel, & Hirshberg, Itzhak. (2009). Attachment styles, conflict perception, and adolescents' strategies of coping with interpersonal conflict. *Negotiation Journal*, 25(1), pp. 59-82.
- Bippus, Amy M., & Rollin, Emma. (2003). Attachment style difference in relational maintenance and conflict behaviors: Friends' perceptions. *Communication Reports*, 16(2), pp. 113-123.
- Boonsathorn, Wasita. (2007). Understanding conflict management styles of Thais and Americans in multinational corporations in Thailand. *International Journal of Conflict Management*, 18(3), pp. 196-221.

- Caughlin, J. P., & Vangelisti, A. L. (2006). Conflict in dating and marital relationships. In J. G. Oetzeland, & Stella Ting-Toomey (Eds.), *The SAGE handbook of conflict communication: Integrating theory, research, and practice* (pp. 129-157). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Creasey, Gary, & Hesson-McInnis, Matthew. (2001). Affective responses, cognitive appraisals, and conflict tactics in late adolescent romantic relationships: Associations with attachment orientations. *Journal of Counseling Psychology, 48*(1), pp. 85-96.
- Faul, Franz, et al. (2009). Statistical power analyses using G*Power 3.1: Tests for correlation and regression analyses. *Behavior Research Methods, 41*(4), pp. 1149-1160.
- Feeney, Judith A. (1999). Adult attachment, emotional control, and marital satisfaction. *Personal Relationships, 6*(2), pp. 169-185.
- Larson, Reed W., Clore, Gerald L., & Wood, Gretchen A. (1999). The emotions of romantic relationships: Do they wreak havoc on adolescents?. In W. Furman, B. B. Brown, & C. Feiring (Eds.), *The development of romantic relationships in adolescence* (pp. 19-49). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Pistole, M. Carole. (1989). Attachment in adult romantic relationships: Styles of conflict resolution and relationship satisfaction. *Journal of Social and Personal Relationships, 6*(4), pp. 505-510.